

6^η Ενότητα: Παρακολουθώ, ενημερώνομαι και ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές

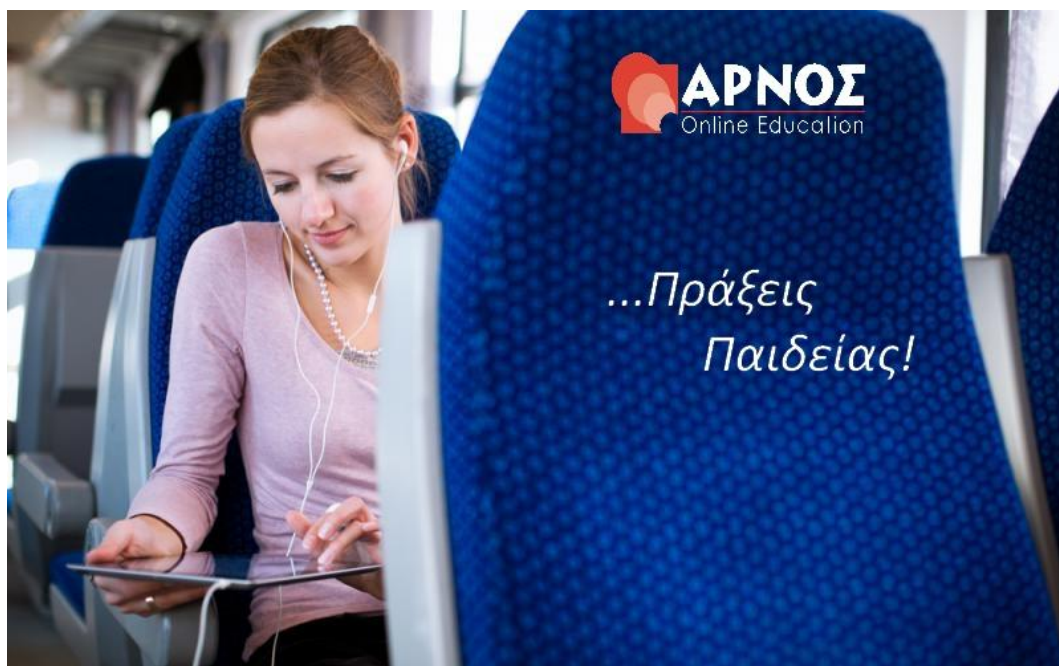
Γλώσσα Β' Γυμνασίου

Απαντήσεις ερωτήσεων σχολικού βιβλίου

σχ. βιβλίο (σ.σ. 88 - 97)

Φροντιστηριακό e-μάθημα

Γυμνάσιο: 9.000 μαθήματα με βίντεο-διδασκαλία

Μελέτη όπου, όποτε και όσο εσύ θες!

Διδάσκουμε μεθοδικά σε βίντεο τη θεωρία του σχολικού βιβλίου και λύνουμε όλες τις ασκήσεις

Δημιουργούμε συνεχώς νέα βίντεο με διδασκαλία για τις εκπαιδευτικές σου απαιτήσεις

Παίζουμε και μαθαίνουμε με on line test αξιολόγησης & SOS διαγωνίσματα προσομοίωσης για τις εξετάσεις

Λύνουμε απορίες ζωντανά on line καθημερινά 3 μ.μ. - 8 μ.μ.

6η Ενότητα : Παρακολουθώ, ενημερώνομαι και ψυχαγωγούμαι από διάφορες πηγές (ΜΜΕ, διαδίκτυο κ.τ.λ.)

Απαντήσεις στις ερωτήσεις του σχολικού βιβλίου

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Κείμενο 1 [Αυτή η μαγική εικόνα]

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποια θέση έχει καταλάβει η τηλεόραση στη ζωή μας.

Η τηλεόραση φυσικά και έχει καταλάβει η τηλεόραση στη ζωή μας κάτι που εύκολα μπορούμε να το καταλάβουμε λαμβάνοντας υπόψιν ότι έχει κυρίαρχη θέση στα σαλόνια όλων σχεδόν των σπιτιών, ενώ σε πολλά σπίτια υπάρχουν περισσότερες από μία τηλεοράσεις. Η τηλεόραση είναι το μέσον από το οποίο πληροφορούμαστε για τα γεγονότα, μαθαίνουμε καινούρια πράγματα και διασκεδάζουμε. παιχνίδια ήταν ένα.

2. Ποιον κόσμο μας παρουσιάζει η τηλεόραση και πώς πρέπει εμείς να τη χρησιμοποιούμε; Εσύ πόσο κριτικά βλέπεις τηλεόραση;

Ο κόσμος που μας παρουσιάζει η τηλεόραση είναι πλαστός βουτηγμένος ανάλογα με την εκπομπή που βλέπουμε, στην απέραντη απελπισία ή στην τρελή αισιοδοξία. Σίγουρα δεν είναι ο αληθινός κόσμος αλλά είναι ένας κόσμος που ο μόνος τρόπος για να αντιδράσουμε είναι να χρησιμοποιήσουμε το τηλεκοντρόλ και να αλλάξουμε ένα κανάλι ή να κλείσουμε την τηλεόραση.

Για να μην κυριαρχεί και για να μην ορίζει η τηλεόραση τη ζωή μας θα πρέπει να χρησιμοποιούμε την τηλεόραση ως παράθυρο στη γνώση και γνωριμίας μας με τον έξω κόσμο και τους άλλους πολιτισμούς.

Κείμενο 2 [Όταν η τηλεόραση «το παίζει» σοβαρή] σελ. 88

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Ποιος είναι ο βασικός στόχος της τηλεόρασης σύμφωνα με τον Νιλ Πόστμαν;

Σύμφωνα με τον Νιλ Πόστμαν, βασικός στόχος της τηλεόρασης είναι να πουλήσει κοινό στους διαφημιστές. Αυτός είναι ο βασικός λόγος ύπαρξης. Καμιά φορά μπορεί και να δείξει κάτι το πραγματικά σημαντικό: μια δολοφονία, ένα σεισμό, ένα σημαντικό πολιτικό ή οικονομικό γεγονός. Όμως ακόμα και όταν προσπαθεί να φανεί σοβαρή, όπως σε ένα δελτίο ειδήσεων, ακόμα και τότε η τηλεόραση εξακολουθεί να προσπαθεί να πετύχει τον ένα και μοναδικό της στόχο που είναι να «πουλήσει» τηλεθεατές στους διαφημιστές.

2. Σε ποια περίπτωση ο τηλεθεατής δεν κινδυνεύει να παγιδευτεί από τη δύναμη της τηλεόρασης;

Ο τηλεθεατής δεν κινδυνεύει να παγιδευτεί από την τηλεόραση μόνο όταν έχει βαθιά επίγνωση του γεγονότος ότι η τηλεόραση στοχεύει να «πουλήσει» κοινό στους διαφημιστές. Η τηλεόραση τότε θα παρουσιαστεί στα μάτια του θεατή με τις πραγματικές της διαστάσεις, που δεν είναι άλλες από την προσπάθεια να κερδίσει όσο το δυνατόν περισσότερα κέρδη πουλώντας όσο το δυνατόν ακριβότερα το προϊόν της που δεν είναι άλλο από τους ίδιους τους θεατές. Με τον τρόπο αυτό ο θεατής θα αμφισβητήσει όχι μόνο τις ειδήσεις και την ενημέρωση που του προσφέρει η τηλεόραση, αλλά ακόμα και το ψυχαγωγικό πρόγραμμά της θα τεθεί υπό αμφισβήτηση.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

ARNOS
Online Education

...Πράξεις Παιδείας!

Κείμενο 3 [Ο μικρότερος εκδότης εφημερίδας] σελ. 89

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Πώς αντιμετωπίζει η δημοσιογράφος τον μικρό εκδότη; Για την απάντησή σας στηριχτείτε σε φράσεις του κειμένου.

Η δημοσιογράφος αντιμετωπίζει τον Ηλία, τον μικρό εκδότη, σαν ισότιμό της, με μεγάλο δηλαδή σεβασμό. Μάλιστα τον αποκαλεί «κύριε συνάδελφε», γεγονός που αποκαλύπτει ότι αναγνωρίζει τη δουλειά του, ενώ τα λόγια της είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικά και συγχρόνως του εκφράζει το θαυμασμό της, ενημερώνοντάς τον ότι, σύμφωνα με μια έρευνα που έκανε, είναι ο πιο μικρός εκδότης στην ιστορία του Τύπου σε ολόκληρο τον κόσμο. Είναι χαρακτηριστικά τα λόγια της δημοσιογράφου: «Σου μεταφέρω τους θερμούς χαιρετισμούς και τα συγχαρητήρια όλων των συντακτών της εφημερίδας στην οποία εργάζομαι. Ο Ψύλλος ήταν για όλους μας μια ευχάριστη έκπληξη. Επίσης, σου ανακοινώνω πως, σύμφωνα με έρευνα που κάναμε, είσαι ο μικρότερος εκδότης εφημερίδας στην Ελλάδα».

»Απ' τα στοιχεία που έχουμε, δεν έχει υπάρξει στην ιστορία του Τύπου, σε όλο τον κόσμο, μικρότερος εκδότης από σένα. Ο μεγάλος εφευρέτης Τόμας Έντισον έβγαλε τον Εβδομαδιαίο Κήρυκα μέσα στη σκευοφόρο ενός τρένου. Ξεκίνησε όμως σε λίγο μεγαλύτερη ηλικία απ' ό,τι εσύ...» Έκπληξη προκαλεί και το γεγονός ότι στην αρχή του μιλάει στον πληθυντικό, δείχνοντας και με τον τρόπο αυτό τον σεβασμό της: «Κύριε συνάδελφε... λείψατε τρεις μέρες απ' το χωριό. Θα 'χατε πάει για κάποιο ρεπορτάζ, φαντάζομαι...» πέρα από το γεγονός ότι θεωρεί τον Ηλία ισότιμό της η δημοσιογράφος με τον τρόπο αυτό δικαιώνει, αλλά και αναπτρώνει το ηθικό του Ηλία, ο οποίος μέχρι τότε δεχόταν τις κοροϊδίες των συγχωριανών του εξαιτίας της ενασχόλησής του με τη δημοσιογραφία.

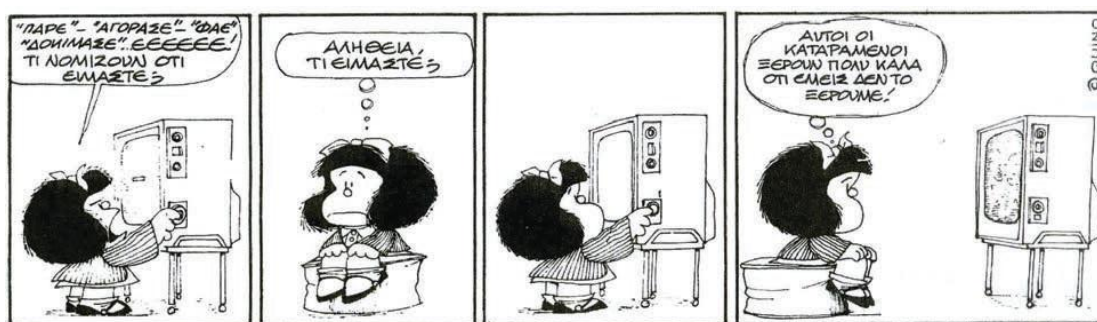
2. Τι εννοεί ο Ηλίας όταν λέει: «Ο Ψύλλος δεν είναι εφημερίδα, είναι ένα όνειρο, είναι τα ταξίδια που θέλω να κάνω...»; • Εσείς έχετε αισθανθεί κάτι ανάλογο συμμετέχοντας στην έκδοση μιας εφημερίδας;

Ο Ηλίας με τα λόγια αυτά επιδιώκει να πληροφορήσει και να ενημερώσει τους αναγνώστες του και να τους κάνει πιο υπεύθυνους και ενεργούς πολίτες. Για τον Ηλία δεν είναι ο Ψύλλος μια απλή εφημερίδα, είναι ένα μέσο για να βοηθήσει τους ανθρώπους να ταξιδεύουν νοητά με σκοπό να μην αλλοτριωθούν, αλλά να γίνουν καλύτεροι άνθρωποι. Ο Ηλίας είναι ιδεολόγος και ιδεαλιστής, υπηρετεί τη δημοσιογραφία όπως οι παλιοί δημοσιογράφοι και αυτόν τον ρομαντισμό προσπαθεί να μεταφέρει στους αναγνώστες του.

(Μπορείτε και εσείς αν έχετε συμμετάσχει στην έκδοση κάποιας εφημερίδας ή περιοδικού, μπορείτε να το αναφέρετε στην απάντηση αυτή.)

Κείμενο 4 [Τι είμαστε;] σελ. 90

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Γιατί η Μαφάλντα θυμώνει και κλείνει την τηλεόραση και γιατί σε λίγο την ξανανοίγει;

Η Μαφάλντα θυμωμένη αρχικά με τις προστακτικές που ακούγονται από την τηλεόραση: «πάρε, αγόρασε, φάε, δοκίμασε» αποφασίζει να την κλείσει μια και καλή θέλοντας έτσι να διατηρήσει την ανεξαρτησία της και το δικαίωμά της να αποφασίζει μόνη της για τα πράγματα που θέλει και επιθυμεί χωρίς να παρασύρεται από την προπαγάνδα της τηλεόρασης. Και εκεί που είναι αποφασισμένη να τελειώνει μια και καλή με την τηλεόραση, έπειτα από λίγο την ανοίγει ξανά αποδεχόμενη τη μοίρα της και το γεγονός ότι η τηλεόραση ίσως γνωρίζει τους θεατές της καλύτερα από ό,τι γνωρίζουν οι ίδιοι τον εαυτόν τους. Σίγουρα όμως οι άνθρωποι με σταθερό χαρακτήρα και προσωπικότητα δεν έχουν

τίποτα να φοβηθούν και να τρομάζουν ούτε από τους διαφημιστές ούτε και από την προπαγάνδα της τηλεόρασης.

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

B. ΟΙ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

B.1 Οι αντωνυμίες

Ακούω και μιλώ (σελ. 90 σχολ. βιβλ.)

1. Εντοπίστε τις παρακάτω φράσεις στα κείμενα και βρείτε ποιες λέξεις αντικαθιστούν αυτές που υπογραμμίζονται:

– Τα πρόσωπά της γίνονται δικά μας. (κείμεν. 1)

Η αντωνυμία της αντικαθιστά τη λέξη τηλεόρασης

– Εκείνη τη στιγμή νιώθετε να αποδέχεστε αυτό που σας δίνουν; Με άλλα λόγια, παγιδεύετε κι εσείς από τη δύναμη του Μέσου; (κείμεν. 2)

αυτό: αντικαθιστά το ουδέτερο το προϊόν,

σας, εσείς: αντικαθιστούν το ουσιαστικό Νιλ Πόστμαν.

2. Ποια συντακτική θέση έχουν οι αντωνυμίες στις παραπάνω προτάσεις;

α) της: γενική προσδιοριστική κτητική στη λέξη τα πρόσωπα

- β) αυτό: αντικείμενο στο ρήμα *αποδέχεστε*
γ) σας: έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα *δίνουν*
δ) εσείς: υποκείμενο στο ρήμα *παγιδεύετε*

Διαβάζω και γράφω (σελ. 90 σχολ. βιβλ.)

1. Θυμηθείτε τα είδη των αντωνυμιών διαβάζοντας το βιβλίο της γραμματικής.

Η **αντωνυμία** είναι ένα μέρος του λόγου που χρησιμοποιείται σε αντικατάσταση κάποιου ουσιαστικού ή κάποιας ονοματικής φράσης. Μπορεί να έχει μέσα στην πρόταση θέση υποκειμένου, αντικειμένου και γενικότερα προσδιορισμού του ρήματος. Ορισμένες αντωνυμίες λειτουργούν και ως επίθετα (αντωνυμικά επίθετα). Οι αντωνυμίες έχουν με αυτήν την έννοια μια λειτουργία προσδιοριστική, π.χ. Αυτό το αυτοκίνητο έτρεχε με μεγάλη ταχύτητα.

Οι αντωνυμίες είναι οκτώ ειδών: **οι προσωπικές, οι κτητικές, οι αυτοπαθείς, οι οριστικές, οι δεικτικές, οι αναφορικές, οι ερωτηματικές και οι αόριστες.**

2. Στο παρακάτω απόσπασμα υπογραμμίστε τις αντωνυμίες. • Έπειτα ξαναγράψτε τις φράσεις βάζοντας στη θέση των αντωνυμιών τις λέξεις που αυτές αντικαθιστούν. • Τι συμπεραίνετε για την αξία της χρήσης των αντωνυμιών στο λόγο μας;

– **Εμείς**, πιστοί απέναντί **της**, **της** αφιερώνουμε τουλάχιστον δύο ώρες τη μέρα, αφού **τη** θεωρούμε το σημαντικότερο μέσο ψυχαγωγίας. (κείμεν. 1)

Οι τηλεθεατές, πιστοί απέναντι στην τηλεόραση, αφιερώνουμε στην τηλεόραση τουλάχιστον δύο ώρες τη μέρα αφού θεωρούμε την τηλεόραση το σημαντικότερο μέσο ψυχαγωγίας.

Αν δεν χρησιμοποιήσουμε τις αντωνυμίες, όπως συμβαίνει στην πρώτη πρόταση, και στη θέση τους βάλουμε το ουσιαστικό τηλεόραση, παρατηρούμε ότι θα έχουμε επανάληψη τρεις φορές της ίδιας λέξης με αποτέλεσμα το κείμενό μας να είναι

υπερβολικό και μονότονο. Οι αντωνυμίες προσδίδουν ζωντάνια και εκφραστικότητα στον λόγο μας.

3. Σημειώστε τη συντακτική θέση των αντωνυμιών στις παρακάτω προτάσεις:

– Μήπως σας θυμίζει κάτι αυτό; (κείμεν. 1)

αυτό: υποκείμενο στο ρήμα θυμίζει

σας: αντικείμενο έμμεσο στο ρήμα θυμίζει

κάτι : αντικείμενο άμεσο στο ρήμα θυμίζει

– Τα πρόσωπά της γίνονται δικά μας. (κείμεν. 1)

της: γενική προσδιοριστική στο **τα πρόσωπα**

δικά μας : κατηγορούμενο στο υποκείμενο **τα πρόσωπα**

B.2 Οι προσωπικές αντωνυμίες

Ακούω και μιλώ (σελ. 91 σχολ. βιβλ.)

1. Εντοπίστε τις προσωπικές αντωνυμίες στις παρακάτω προτάσεις. • Ποιοι είναι δυνατοί και ποιοι αδύνατοι τύποι; • Ποια συντακτική θέση έχουν μέσα στην πρόταση; (Να θυμάστε ότι η προσωπική αντωνυμία αντικαθιστά μόνο ουσιαστικά, δεν μπαίνει σε θέση επιθέτων.)

– Αυτό και μόνο το γεγονός δείχνει πόσο πολύ έχει εισβάλει στη ζωή μας μια οικιακή συσκευή, η οποία όχι μόνο μας ψυχαγωγεί, αλλά μας πληροφορεί, μας μαθαίνει, μας δείχνει πώς θα είμαστε στον αφρό των ημερών. (κείμεν. 1)

– Και, βγάζοντας δύο πακέτα από την τσάντα της, του τα πρόσφερε. (κείμεν. 3)

– Εσείς βλέπετε τηλεόραση; (κείμεν. 2)

– Εγώ ούτε τυπογραφείο δεν έχω δει! (κείμεν. 3)

– Αυτό και μόνο το γεγονός δείχνει πόσο πολύ έχει εισβάλει στη ζωή μας μια οικιακή συσκευή, η οποία όχι μόνο μας ψυχαγωγεί, αλλά μας πληροφορεί, μας μαθαίνει, μας δείχνει πώς θα είμαστε στον αφρό των ημερών.

μας: αδύνατος τύπος της προσωπικής αντωνυμίας α' προσώπου.

μας: αντικείμενο του ρ. ψυχαγωγεί

μας: αντικείμενο του ρ. πληροφορεί

μας: αντικείμενο του ρ. μαθαίνει

μας: αντικείμενο του ρ. δείχνει

– Και, βγάζοντας δύο πακέτα από την τσάντα της, **του τα** πρόσφερε. (κείμε. 3)

Οι λέξεις **του** και **τα**: είναι αδύνατοι τύποι της προσωπικής αντωνυμίας γ' προσώπου.

του: έμμεσο αντικείμενο στο ρ. πρόσφερε

τα: άμεσο αντικείμενο στο ρ. πρόσφερε

– Εσείς βλέπετε τηλεόραση; (κείμε. 2)

Η λέξη εσείς είναι του δυνατός τύπος της προσωπικής αντωνυμίας, β' πρόσωπο.

εσείς: υποκείμενο του ρ. βλέπετε

– Εγώ ούτε τυπογραφείο δεν έχω δει! (κείμε. 3)

Η λέξη εγώ είναι β' πρόσωπο του δυνατού τύπου της προσωπικής αντωνυμίας.

εγώ: υποκείμενο του ρ. δεν έχω δει.

2. Διαβάστε τις δύο τελευταίες προτάσεις της πρώτης άσκησης χωρίς τις προσωπικές αντωνυμίες. • Ποια διαφορά έχουν οι νέες προτάσεις από τις προηγούμενες;

• Βλέπετε τηλεόραση;

• Ούτε τυπογραφείο δεν έχω δει.

Στην πρώτη πρόταση δινόταν έμφαση στο υποκείμενό της, κάτι που δεν συμβαίνει τώρα.

Στη δεύτερη πρόταση τονίζονταν επίσης τα υποκείμενα: εσείς, εγώ. Αντίθετα, χωρίς τις αντωνυμίες δεν τονίζεται τίποτα.

3. Με βάση όσα διαπιστώσατε στην προηγούμενη άσκηση, μπορείτε να πείτε πότε χρησιμοποιείται ο αδύνατος και πότε ο δυνατός τύπος της προσωπικής αντωνυμίας;

Με βάση την προηγούμενη άσκηση, ο δυνατός τύπος χρησιμοποιείται όταν θέλουμε να τονίσουμε, να δώσουμε έμφαση σε κάτι, ενώ όταν δε θέλουμε να τονίσουμε κάτι χρησιμοποιούμε τον αδύναμο τύπο.

4. Διαβάστε τις προτάσεις και πείτε σε ποιες περιπτώσεις τα: **το, την, του, της** είναι άρθρα και σε ποιες αντωνυμίες. • Τι συνοδεύουν, όταν είναι άρθρα; • Τι συνοδεύουν, όταν είναι αντωνυμίες;
- Κυρίως έχει αλλάξει η σχέση μας με αυτό το μέσο που οι ειδικοί το αποκαλούν το κατεχοχήν Μέσο Μαζικής Επικοινωνίας ή Ενημέρωσης. (κείμεν. 1)
 - Ένας κόμπος τού έσφιγγε τον λαιμό. Προσπάθησε να κρύψει τη συγκίνησή του. (κείμεν. 3)
 - Εγώ κάθε άλλο παρά σοβαρά την παίρνω. (κείμεν. 2)
 - Ο Ηλίας χαμογέλασε και της έδωσε διστακτικά το χέρι του. (κείμεν. 3)

– Κυρίως έχει αλλάξει η σχέση μας με αυτό **το** μέσο που οι ειδικοί **το** αποκαλούν **το** κατεχοχήν Μέσο Μαζικής Επικοινωνίας ή Ενημέρωσης.

το (μέσο): άρθρο

το αποκαλούν: αντωνυμία

το (Μέσο Μαζικής Επικοινωνίας ή Ενημέρωσης): άρθρο

– Εγώ κάθε άλλο παρά σοβαρά **την** παίρνω. (κείμεν. 2)

την (παίρνω): αντωνυμία

– Ο Ηλίας χαμογέλασε και **της** έδωσε διστακτικά το χέρι του. (κείμεν. 3)

της (έδωσε): αντωνυμία

το (χέρι): άρθρο

(χέρι) του: αντωνυμία

Οι λέξεις *το, την, του της* (όπως και οι: *τα, τις, τους*), όταν είναι άρθρα, συνοδεύουν ονόματα (ίδια γένους, αριθμού και πτώσης) και μπαίνουν πριν από αυτά. Όταν είναι αδύνατοι τύποι της τριτοπρόσωπης προσωπικής αντωνυμίας, συνοδεύουν ρήματα και μπαίνουν πριν ή ύστερα από αυτά.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 91 σχολ. βιβλ.)

1. Διαβάστε τις προτάσεις και σημειώστε δίπλα σε κάθε πρόταση γιατί χρησιμοποιήθηκε ο δυνατός τύπος της προσωπικής αντωνυμίας.

- Με άλλα λόγια, παγιδεύετε κι **εσείς** από τη δύναμη του Μέσου; (κείμε. 2)
- Αυτοί οι καταραμένοι ξέρουν καλά ότι **εμείς** δεν το ξέρουμε. (κείμε. 4).
- Ας μετατρέψουμε αυτό το μαγικό κουτί σε εργαλείο γνώσης και γνωριμίας με τον Άλλο, τον Κόσμο έξω και γύρω από **εμάς**. (κείμε. 1).

– Με άλλα λόγια, παγιδεύετε κι **εσείς** από τη δύναμη του Μέσου; (κείμε. 2)
Χρησιμοποιούμε τον δυνατό τύπο της προσωπικής αντωνυμίας *εσείς* επειδή θέλουμε να τονίσουμε το *εσείς* που είναι το υποκείμενο του ρήματος *παγιδεύετε*.

– Αυτοί οι καταραμένοι ξέρουν καλά ότι **εμείς** δεν το ξέρουμε. (κείμε. 4).
Με το *αυτοί* εκφράζεται η αντίθεση με το *εμείς*.

– Ας μετατρέψουμε αυτό το μαγικό κουτί σε εργαλείο γνώσης και γνωριμίας με τον Άλλο, τον Κόσμο έξω και γύρω από **εμάς**. (κείμε. 1).
Με το *εμάς* δίνουμε έμφαση, τονίζουμε.

2. Υπογραμμίστε τους αδύνατους τύπους της προσωπικής αντωνυμίας. • Σημειώστε σε ποια από τις προτάσεις επαναλαμβάνει αυτό που έχει γραφεί προηγουμένως και σε ποια προαναγγέλλει αυτό που θα γραφεί παρακάτω.

- Από τη στιγμή που το γνωρίζει αυτό ένας τηλεθεατής όπως εγώ, μπορεί να παρακολουθεί άφοβα τηλεόραση. (κείμεν. 2)
- Γι' αυτό και ένα καλό ρεπορτάζ εφημερίδας το εμπιστεύομαι πολύ περισσότερο από τις ειδήσεις στην τηλεόραση. (κείμεν. 2)
- Όποτε όμως η τηλεόραση προσπαθεί να το παίξει σοβαρή... (κείμεν. 2)

– Από τη στιγμή που το γνωρίζει αυτό ένας τηλεθεατής όπως εγώ, μπορεί να παρακολουθεί άφοβα τηλεόραση. (κείμεν. 2)

το: προαναγγέλλει

– Γι' αυτό και ένα καλό ρεπορτάζ εφημερίδας το εμπιστεύομαι πολύ περισσότερο από τις ειδήσεις στην τηλεόραση. (κείμεν. 2)

το: επαναλαμβάνει

– Όποτε όμως η τηλεόραση προσπαθεί να το παίξει σοβαρή... (κείμεν. 2)

το: προαναγγέλλει

B.3 Οι άλλες αντωνυμίες

1. Στο κείμενο 3 εντοπίστε τις αντωνυμίες, πείτε σε ποιο είδος ανήκουν και βρείτε τον συντακτικό ρόλο τριών από αυτές.

Αντωνυμία	Είδος	Συντακτικός ρόλος
τος	προσωπική	
το (ξέρω)	προσωπική	άμεσο αντικείμενο
κάποιο (ρεπορτάζ)	αόριστη	επιθετικός προσδιορισμός
(χέρι) της	κτητική	γενική προσδιοριστική κτητική
(μέρος) του	κτητική	γενική προσδιοριστική κτητική

της (έδωσε)	προσωπική	έμμεσο αντικείμενο
(χέρι) του	κτητική	γενική προσδιοριστική κτητική
σου (μεταφέρω)	προσωπική	έμμεσο αντικείμενο
στην οποία	αναφορική	προθετικό σύνολο
(για όλους) μας	προσωπική	προθετικό σύνολο
σου (ανακοινώνω)	προσωπική	αντικείμενο (άμεσο)
που (κάναμε)	αναφορική	αντικείμενο (άμεσο)
που (έχουμε)	αναφορική	αντικείμενο (άμεσο)
(από) σένα	προσωπική	β' όρος σύγκρισης
(απ') ό,τι	αναφορική	β' όρος σύγκρισης
εσύ(ενν. ξεκίνησες)	προσωπική	υποκείμενο
του (έσφιγγε)	προσωπική	αντικείμενο (έμμεσο)
(τη συγκίνησή) του	κτητική	γενική προσδιοριστική
εγώ (δεν έχω δει)	προσωπική	υποκείμενο
του (΄πε)	προσωπική	αντικείμενο (έμμεσο)
(την τσάντα) της	προσωπική	γενική προσδιοριστική κτητική
του (πρόσφερε)	προσωπική	αντικείμενο (έμμεσο)
τα (πρόσφερε)	προσωπική	αντικείμενο (άμεσο)
που (προσφέρουν)	αναφορική	αντικείμενο (έμμεσο)
σου (προσφέρουν)	προσωπική	αντικείμενο (έμμεσο)
που (εργάζομαι)	αναφορική	αντί για προθετικό σύνολο (στην οποία

		εργάζομαι)
(συγκίνησή) του	κτητική	γενική προσδιοριστική

2. Ξαναδιαβάστε το απόσπασμα του κειμένου 5: Ένα μέρος... τίποτα το σημαντικό, αντικαθιστώντας την αντωνυμία ο οποίος, η οποία, το οποίο με το που. Σε ποια περίπτωση δεν μπορείτε να κάνετε την αντικατάσταση;

Ένα μέρος της συμβολικής δράσης της τηλεόρασης, για παράδειγμα στο επίπεδο της πληροφόρησης, συνίσταται στην απορρόφηση της προσοχής σε ειδήσεις που από τη φύση τους ενδιαφέρουν όλο τον κόσμο, που [...] δεν πρέπει, όπως λέγεται, να σοκάρουν κανέναν, με τις οποίες δε διακυβεύεται κάτι, που δε διχάζουν, που επιτυγχάνουν τη συναίνεση, που ενδιαφέρουν όλο τον κόσμο αλλά με τρόπο τέτοιο ώστε να μη θίγουν τίποτα το σημαντικό.

Μπορούμε να αντικαταστήσουμε όλες τις αντωνυμίες ο οποίος, η οποία, το οποίο με την αναφορική αντωνυμία που, δεν μπορούμε να την αντικαταστήσουμε την αντωνυμία στο: με τις οποίες δε διακυβεύεται κάτι, επειδή στην περίπτωση αυτή συνοδεύει πρόθεση (με).

Διαβάζω και γράφω (σελ. 93 σχολ. βιβλ.)

1. Στο κείμενο 5 υπογραμμίστε τις αντωνυμίες που ανήκουν στα παρακάτω είδη και κατατάξτε τις στον πίνακα.

Κτητικές	Δεικτικές	Αναφορικές	Αόριστες
τους	αυτό	η οποία	κάτι
	τέτοιο	που	άλλο
	αυτά	οι οποίες	κανέναν
		οι οποίες	κάτι

		τις οποίες	τίποτε
		οι οποίες	
		οι οποίες	
		οι οποίες	

2. Οι αναφορικές αντωνυμίες εισάγουν αναφορικές προτάσεις. Στο κείμενο 5 βρείτε και υπογραμμίστε προτάσεις που εισάγονται με αναφορικές αντωνυμίες. Βάλτε σε κύκλο τη λέξη στην οποία αναφέρεται καθεμιά από αυτές τις αντωνυμίες.

Οι ειδήσεις ποικίλης ύλης είναι ειδήσεις αντιπερισπασμού. Οι ταχυδακτυλουργοί έχουν μια βασική **αρχή, η οποία συνίσταται** στο να αποσπούν την προσοχή σε κάτι άλλο από **αυτό που κάνουν**. Ένα μέρος της συμβολικής δράσης της τηλεόρασης, για παράδειγμα στο επίπεδο της πληροφόρησης, συνίσταται στην απορρόφηση της προσοχής σε **ειδήσεις οι οποίες από τη φύση τους ενδιαφέρουν όλο τον κόσμο**, οι οποίες [...] δεν πρέπει, όπως λέγεται, να σοκάρουν κανέναν, **με τις οποίες δε διακυβεύεται κάτι, οι οποίες δε διχάζουν, οι οποίες επιτυγχάνουν τη συναίνεση, οι οποίες ενδιαφέρουν όλο τον κόσμο** αλλά με τρόπο τέτοιο ώστε να μη θίγουν τίποτε το σημαντικό. [...] Κι αν χρησιμοποιούνται τόσο πολύτιμα λεπτά για να ειπωθούν πράγματα τόσο ευτελή, είναι επειδή αυτά τα τόσο ευτελή είναι στην πραγματικότητα πολύ σημαντικά, εφόσον κατορθώνουν να αποκρύψουν πολύτιμα πράγματα.

αναφορική πρόταση: *η οποία συνίσταται*, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *η οποία*, η αντωνυμία αναφέρεται στη λέξη *αρχή*.

αναφορική πρόταση: *που κάνουν*, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *που*, η αντωνυμία αναφέρεται στη λέξη *αυτό*.

αναφορική πρόταση: *οι οποίες από τη φύση τους ενδιαφέρουν όλο τον κόσμο*, εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία *οι ειδήσεις*, η αντωνυμία *οι οποίες* αναφέρεται στη λέξη *ειδήσεις*.

αναφορικές προτάσεις: με τις οποίες δε διακυβεύεται κάτι, οι οποίες δε διχάζουν, οι οποίες επιτυγχάνουν τη συναίνεση, οι οποίες ενδιαφέρουν όλο τον κόσμο, Οι προτάσεις εισάγονται με την αναφορικές αντωνυμίες (με τις) οποίες, οι οποίες, οι οποίες, οι οποίες και αναφέρονται στη λέξη *ειδήσεις*.

3. Γράψτε μερικές προτάσεις για τις εφημερίδες ή τα περιοδικά που διαβάζετε χρησιμοποιώντας την αντωνυμία ο οποίος, η οποία, το οποίο. Ο διπλανός σας να αντικαταστήσει όσες από αυτές τις αντωνυμίες μπορεί με το αναφορικό που.

Η αποστολή Απόλλων 11 ήταν μέρος του Προγράμματος Απόλλων της NASA, **το οποίο** τελικό του στόχο είχε την προσεδάφιση ανθρώπων στη Σελήνη.

Οι αστροναύτες του Απόλλων 11 προσθαλασώθηκαν στον Ειρηνικό Ωκεανό, κοντά στη νήσο Ουέηκ, στις 24 Ιουλίου 1969. Αμέσως μετά την περισυλλογή τους τοποθετήθηκαν σε καραντίνα επί τρεις εβδομάδες, για το φόβο ύπαρξης τυχόν άγνωστων μικροβίων **τα οποία** μπορεί να έφεραν από τη Σελήνη στη Γη.

Η συζήτηση **η οποία** ακολούθησε ήταν έντονη αλλά βοήθησε να κατανοήσουμε τα προβλήματα **τα οποία** αντιμετώπισαν οι κάτοικοι των νησιωτικών περιοχών της χώρας μας.

(Όλες οι αντωνυμίες που είναι σημειωμένες με έντονα γράμματα μπορούν να αντικατασταθούν με την άκλιτη αναφορική αντωνυμία **που**.)

4. Βάλτε ένα ✓ στο σωστό χαρακτηρισμό για κάθε φράση:

αξίζει **τον** κόπο: άρθρο
να **το** παίξει σοβαρή: αντωνυμία
μια στις τόσες: αριθμητικό
η βασική δουλειά **της**: κτητική

Να **τος**!: αντωνυμία
ένας τηλεθεατής όπως εγώ: άρθρο
σας δίνουν: προσωπική

Ακούω και μιλώ (σελ. 94 σχολ. βιβλ.)

- 1. Βρείτε τις λέξεις σκηνοθεσία, αστροφυσικός (κείμεν. 6) και υπερπροστατευτικός (κείμεν. 7). • Ποια είναι τα συνθετικά της καθεμιάς; • Μπορείτε να σκεφτείτε και άλλες λέξεις που να περιέχουν ένα από αυτά τα συνθετικά;**

σκηνοθεσία: σκηνή + θέτω
αστροφυσικός: άστρο + φυσική
υπερπροστατευτικός: υπέρ + προστατευτικός

Άλλες λέξεις: σκηνογραφία, σκηνογράφος,/ σκηνοθετώ, σκηνοθέτης, αναθέτω, ανάθεση, διαθέτω, παραθέτω
αστεροσκοπείο, αστερόσκηνη, αστροναύτης, αστρολόγος, φυσικομαθηματικά...
υπερβολικός, υπερθέρμανση, υπερψήφιση, πυροπροστασία, αυτοπροστασία

- 2. Εντοπίστε τη λέξη ψαράκι στο κείμενο 7. • Βρείτε στο ίδιο κείμενο τη λέξη από την οποία παράγεται η λέξη αυτή. • Με ποιον τρόπο παράγεται; • Ξέρετε άλλες λέξεις που σχηματίζονται από τη λέξη αυτή;**

Η λέξη ψαράκι παράγεται από τη λέξη ψάρι αφού προσθέσουμε την κατάληξη -άκι. Οι λέξη αυτή ονομάζεται υποκοριστικό. Υποκοριστικά ή χαϊδευτικά λέγονται: όσα παριστάνουν μικρή τη σημασία της πρωτότυπης λέξης. Αυτή η σημασία έχει σε πολλές περιπτώσεις και χαϊδευτικό χαρακτήρα. Οι πιο συνηθισμένες καταλήξεις των υποκοριστικών ή χαϊδευτικών είναι οι εξής: -άκι (π.χ. σπίτι → σπιτάκι), -άκης (π.χ. Κώστας → Ο Κωστάκης), -ίτσα (π.χ. πόρτα → πορτίτσα), -ούλα (π.χ. βροχή → βροχούλα).
άλλες λέξεις από τη λέξη ψάρι: ψαρούκλα, ψαριά, ψαράδικα, ψαροπούλα, ψάρεμα, ψαράδικο, ψαράς.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 95 σχολ. βιβλ.)

1. Στα παραπάνω κείμενα υπάρχουν οι λέξεις **χρόνια**, **ζωής** (κείμεν. 6), και **ωκεανός** (κείμεν. 7). Ψάξτε στο λεξικό σας και στα βιβλία σας να βρείτε παράγωγες και σύνθετες λέξεις που σχηματίζονται από αυτές τις απλές λέξεις. Οργανώστε τις σε τρεις ομάδες: η μία ομάδα να περιλαμβάνει τις παράγωγες, η δεύτερη τις σύνθετες που χρησιμοποιούν την καθεμία από αυτές τις λέξεις ως πρώτο συνθετικό και η τρίτη ομάδα τις σύνθετες που τις χρησιμοποιούν ως δεύτερο συνθετικό (δείτε το παράδειγμα).

	Παράγωγες	Ως α' συνθετικό	Ως β' συνθετικό
χρόνος	χρονιά χρόνιος χρονικός χρονιάτικος χρονίζω	χρονολογία χρονοντούλαπο χρονόμετρο χρονοδιάγραμμα χρονοβόρος	πολύχρονος ημίχρονο δίχρονο πρωτοχρονιά άχρονος
ζωή	ζωντανός ζωικός ζωντάνια ζωηρός ζωτικός	ζωοδόχος ζωολογία ζωολογία ζωόμορφος ζωογόνος	φυτοζωώ μακροζωία φυτοζωώ
ωκεανός	ωκεάνιος	ωκεανογραφία ωκεανογράφος ωκεανολόγος ωκεανολογία	υπερωκεάνιο

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

Δ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

1. Συγκεντρώστε από τα τρία πρώτα κείμενα λέξεις που αναφέρονται στην τηλεόραση και στις εφημερίδες και χωρίστε τες σε δυο ομάδες, μια για την τηλεόραση και μια για τον Τύπο.

Τηλεόραση	Τύπος
κανάλι	ψυχαγωγώ
τηλεθέαση	μέσο
πολυκαναλική	επικοινωνία
μέσο	πληροφορώ
επικοινωνία	ψυχαγωγία
ενημέρωση	πληροφορώ
τηλεοπτικός	ψυχαγωγία
συσκευή	μαθαίνω
ψυχαγωγώ	δείχνω
πληροφορώ	αθλητικά
ψυχαγωγία	ειδήσεις
εκπομπή	εφημερίδα
zapping	αναγνώστης
οθόνη	ρεπορτάζ
έγχρωμη	εκδότης
ασπρόμαυρη	δημοσιογράφος
μαγικό κουτί	συντάκτης

αθλητικά	έρευνα
ταινία	εβδομαδιαία
γεγονότα	τυπογραφείο
παρακολουθώ	δημοσιογραφικός
διαφημιστής	χαρτί
τηλεθεατής	
ειδήσεις	
τηλεάνθρωπος	
ρεπορτάζ	
έρευνα	

2. Στον προηγούμενο πίνακα εντάξτε και τις επόμενες λέξεις. (Πολλές από αυτές ταιριάζουν και στις δύο στήλες.)

αγγελία, συνέντευξη, άρθρο, τηλεπαρουσιαστής, περιοδικό, ρεπόρτερ, εκπομπή, ανταποκριτής, συνδρομητής, χρονογράφημα, στήλη, εικονολήπτης, κυκλοφορία, ελευθεροτυπία, πρωτοσέλιδο

Τηλεόραση	Τύπος
αγγελία	αγγελία
συνέντευξη	συνέντευξη
τηλεπαρουσιαστής	άρθρο
περιοδικό (τηλεοπτικό)	περιοδικό
ρεπόρτερ	ρεπόρτερ

εκπομπή	ανταποκριτής
ανταποκριτής	συνδρομητής
συνδρομητής	χρονογράφημα
εικονολήπτης	στήλη
	κυκλοφορία
	ελευθεροτυπία
	πρωτοσέλιδο

- 3. Από το κείμενο 2 του Τετραδίου Εργασιών συγκεντρώστε όσες λέξεις αναφέρονται στο διαδίκτυο. Έπειτα προσθέστε και όσες άλλες εσείς γνωρίζετε.**

Κείμενο 2 του Τετραδίου Εργασιών: ηλεκτρονική έκδοση, σελίδα, οθόνη, εφημερίδα (ηλεκτρονική)

άλλες λέξεις: σερφάρισμα, διαδίκτυο, χρήστες, διαδικτυακή σύνδεση, ανταλλαγή μηνυμάτων, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, On line επικοινωνία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, εφαρμογή, πρόγραμμα, λογισμικό, Web Site, download ένα αρχείο, Cyberspace ή «κυβερνοχώρος», Digital Signature: (ψηφιακή ή ηλεκτρονική υπογραφή μέσω του Internet που αποτρέπει την παραποίηση εγγράφων), φέιςμπουκ, φολοου, τουίτερ.

- 4. Σχηματίστε στην τάξη έναν κατάλογο με ξένες λέξεις που δεν έχουν ενταχθεί στο κλιτικό σύστημα της Ελληνικής και αναφέρονται στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας (π.χ. ρεπόρτερ).**

ρεπορτάζ, μοντάζ, κάμεραμάν, web site, μαγκαζίνο, ριάλιτι, καμπάνια, βίντεο, τάιμινγκ, τηλεκοντρόλ, ντίτζιταλ, σόου γούμαν/μαν

Ε. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΛΟΓΟΥ

Ακούω και μιλώ (σελ. 97 σχολ. βιβλ.)

1. Πληροφορήστε τους συμμαθητές σας αφού προσέξετε ιδιαίτερα τα ιστογράμματα: Ποιες ηλικίες Ελλήνων διαβάζουν περισσότερο εφημερίδες;
 - Υπάρχουν διαφορές στην ανάγνωση εφημερίδων ανάλογα με το επίπεδο μόρφωσης;

Σύμφωνα με τα ιστογράμματα εκείνοι οι Έλληνες που διαβάζουν περισσότερο εφημερίδες είναι όσοι βρίσκονται στις ηλικίες μεταξύ 35-44, οι οποίοι διαβάζουν σε ποσοστό 62,3%. Το μικρότερο ποσοστό αναγνωσιμότητας εφημερίδων εμφανίζεται στις ηλικίες 13-17 ετών.

Η ανάγνωση των εφημερίδων διαφοροποιείται όχι μόνο με βάση την ηλικία αλλά και ανάλογα με τη μόρφωση. Εκείνοι, δηλαδή, με ανώτερη μόρφωση διαβάζουν εφημερίδα σε ποσοστό 72,3%, ακολουθούν εκείνοι με μέση μόρφωση σε ποσοστό 58% και τελευταίοι κατατάσσονται οι άνθρωποι με κατώτερη μόρφωση σε ποσοστό 37,6%.

2. Πληροφορήστε έναν άνθρωπο μεγαλύτερης ηλικίας (τους γονείς σας ή συγγενικό σας πρόσωπο) πώς μπορεί να ενημερωθεί από το διαδίκτυο (μέσω μιας δικτυακής πύλης) ή να ακούσει ραδιόφωνο μέσω του διαδικτύου.

Για να ενημερωθείτε από το διαδίκτυο: α. γράφετε στη μηχανή αναζήτησης το όνομα της εφημερίδας που θέλετε να διαβάσετε. Η εφημερίδα μπορεί να είναι ελληνική ή και ξένη, αθλητική ή πολιτική. Στη συνέχεια θα πατήσετε το πλήκτρο του enter και θα σας ανοίξει ένας κατάλογος με επιλογές για την αναζήτησή σας. Επιλέξτε αυτό που αποτελεί την επιλογή σας. Το πατάτε και μεταφέρεστε στη διαδικτυακή ενημερωτική σελίδα. Στην πρώτη σελίδα συνήθως στο αριστερό σημείο της, θα δείτε έναν κατάλογο (μενού) επιλογών. Μπορείτε να κάνετε κλικ βάζοντας τον δέκτη του ποντικιού πάνω σε όποιο θέμα σας ενδιαφέρει. Θα ανοίξει τότε η σελίδα που επιλέξατε και θα μπορέσετε να διαβάσετε το άρθρο σας. Αν θέλετε, αφού τελειώσετε το διάβασμα, μπορείτε να επιστρέψετε στο προηγούμενο μενού

πατώντας το βελάκι που βρίσκεται ψηλά στην αριστερή πλευρά της οθόνης σας. Επιστρέφοντας στο αρχικό αυτό μενού μπορείτε ακολουθώντας τα ίδια βήματα να επιλέξετε κάτι διαφορετικό.

Με τον ίδιο γενικά τρόπο μπορείτε να επιλέξετε και ένα ραδιοφωνικό σταθμό. Στο διαδίκτυο μπορείτε να βρείτε τους σταθμούς που εκπέμπουν σε όλη την Ελλάδα αλλά και σταθμούς από το εξωτερικό. Γράφετε το όνομα του σταθμού στη μηχανή αναζήτησης και έπειτα κάνετε κλικ με το ποντίκι σας πάνω στο όνομα του σταθμού και απολαμβάνετε τη μουσική ή τις ειδήσεις σας.

Διαβάζω και γράφω (σελ. 97 σχολ. βιβλ.)

1. **Το χαμηλότερο ποσοστό αναγνωστών συναντούμε στις ηλικίες 13 έως 17 ετών.** Υποθέστε ότι σας ζητούν με βάση τις γνώσεις και την εμπειρία σας να γράψετε ένα σύντομο άρθρο για τη σχολική εφημερίδα (2-3 παραγράφους) στο οποίο θα δικαιολογείτε το γεγονός ότι οι νέοι αυτής της ηλικίας δε διαβάζουν εφημερίδες.

- Αναζητήστε υλικό σε διάφορους τομείς.

π.χ. → Σχολείο

→ Μ.Μ.Ε.– τηλεόραση

- Οργανώστε το υλικό σας σε παραγράφους με θεματική πρόταση, λεπτομέρειες (αιτιολόγηση, παραδείγματα) και κατακλείδα.

(Θεματική πρόταση) Σύμφωνα με έρευνα που έχει γίνει το μικρότερο ποσοστό αναγνωστών εφημερίδων το συναντούμε στις ηλικίες 13-17 ετών. Την άποψη αυτή επιβεβαιώνει και μια έρευνα που έγινε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών η οποία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι νέοι όταν διαβάζουν εφημερίδες, διαβάζουν μόνο Κυριακάτικες και ότι κατά κανόνα θεωρούν βαρετή την ενημέρωση μέσω των εφημερίδων. Μεγαλύτερη σημασία δίνουν στα ένθετα, και ειδικότερα σε εξειδικευμένα θέματά τους, κυρίως επιλέγουν εκείνα που αναφέρονται

στον κινηματογράφο, στη μουσική και κάποια κουτσομπολίστικα θέματα. Σπάνια αγοράζουν εφημερίδες, ενώ προτιμούν εκείνες των free press. Ενημερώνονται περισσότερο από το διαδίκτυο ή δεν βρίσκουν κάτι ενδιαφέρον να διαβάσουν στις

εφημερίδες. Βρίσκουν τα ένθετα περισσότερο ενδιαφέροντα, διαβάζοντας μερικά από τα άρθρα του.

(Λεπτομέρειες) Ένας από τους βασικούς λόγους που ευθύνεται για το γεγονός ότι οι νέοι απομακρύνθηκαν από τις εφημερίδες είναι ότι οι νέοι δαπανούν πολύ μεγάλο χρόνο από τη ζωή τους στα σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα. Πολλά νεαρά παιδιά είναι φανατικοί θεατές της τηλεόρασης και κάθονται πολλές ώρες μπροστά της. Σ' αυτό συμβάλλει και η δυναμική της τηλεόρασης, όπου η κυριαρχία της εικόνας καθηλώνει τα παιδιά σε αντίθεση με την εφημερίδα. Άλλοι πάλι ασχολούνται με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και το διαδίκτυο. Μέσω αυτών εισέρχονται σε ένα καινούργιο κόσμο, κινούνται ελεύθερα, ερευνούν και μαθαίνουν καινούρια πράγματα. Από τα προαναφερθέντα γίνεται αντιληπτό ότι ο γραπτός λόγος της εφημερίδας δύσκολα μπορεί να συγκριθεί με τη ζωντάνια που προσφέρουν τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης. Μοιραία λοιπόν τα παιδιά στρέφονται προς αυτά και απομακρύνονται από την ανάγνωση των έντυπων μέσων. Ακόμα σημαντικό ρόλο διαδραματίζει και η κοινωνικότητα των νέων. Τα νεαρά άτομα είναι από τη φύση τους κοινωνικά και προτιμούν να περάσουν περισσότερο χρόνο με την παρέα τους, παρά να διαβάσουν εφημερίδα. Μέσα από τις παρέες τους ενημερώνονται για θέματα που τους απασχολούν εντονότερα, όπως είναι η μουσική, ο αθλητισμός και η μόδα. Παράλληλα, η συναναστροφή με άτομα της ίδιας ηλικίας τούς ψυχαγωγεί. Έτσι, ικανοποιούνται βασικές ανάγκες τους. Αντίθετα, η εφημερίδα δεν μπορεί να καλύψει αυτές τις ανάγκες και να τους τέρψει.

(Κατακλείδα) Η εξέλιξη που υπάρχει στα ηλεκτρονικά μέσα και η γρήγορη ανάπτυξη της τεχνολογίας είναι φυσικό μερικές φορές να ανοίγουν καινούργιους δρόμους στους νέους και να τους απομακρύνουν από την ανάγνωση εφημερίδων οι οποίες αποτελούν μια παραδοσιακή μορφή ενημέρωσης. (πηγή: <http://laventer.blogspot.gr>)

- 2. Συμμετέχετε σε μια συζήτηση στην οποία εσείς και οι συμμαθητές σας κατηγορείτε συνεχώς την ελληνική τηλεόραση για τα προγράμματά της. αποφασίζετε να γράψετε ως συμβούλιο της τάξης μια επιστολή διαμαρτυρίας προς τους διευθυντές των σημαντικότερων τηλεοπτικών σταθμών.**

«Η (ακολουθεί ένα ενδεικτικό κείμενο σχετικά με τη λειτουργία της τηλεόρασης από το οποίο μπορείτε να αντλήσετε στοιχεία για το δικό σας κείμενο)

Πρόλογος Η τηλεόραση είναι το μέσο μαζικής ενημέρωσης που έχει τη μεγαλύτερη δύναμη και θεωρείται το πιο σημαντικό από όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Η κυριαρχία του σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στο γεγονός ότι καθώς συνδυάζει την εικόνα με τον ήχο και προσελκύει και μαγεύει τους θεατές προσφέροντάς τους στιγμές απόλαυσης και χαλάρωσης ενώ συγχρόνως τους δίνει τη δυνατότητα να πληροφορούνται για τα γεγονότα που συμβαίνουν, την ίδια στιγμή, σε όλο τον κόσμο.

Κύριο Θέμα Όμως η τηλεόραση δεν συγκεντρώνει μόνο θετικά στοιχεία. Δυστυχώς στο πέρασμα των χρόνων έχει χάσει τον αρχικό σκοπό της που ήταν η ενημέρωση και η ψυχαγωγία του θεατή και έχοντας αποκτήσει τεράστια δύναμη απέκτησε πολλά αρνητικά χαρακτηριστικά. Το κυριότερο αρνητικό στοιχείο της τηλεόρασης είναι ότι πολλές φορές παραπληροφορεί. Ενώ, λοιπόν, στόχος της τηλεόρασης είναι να ενημερώνει

για τις εξελίξεις και τα γεγονότα που συμβαίνουν, δεν είναι λίγες οι φορές που εξυπηρετώντας οικονομικά ή πολιτικά συμφέροντα, άλλες φορές οι δημοσιογράφοι που εργάζονται στο μέσον αυτό άλλοτε αποκρύπτουν πληροφορίες, άλλες φορές αλλοιώνουν ειδήσεις, ώστε να προσαρμόζονται στις σκοπιμότητες που αυτή εξυπηρετεί. Υπάρχουν τέλος και περιπτώσεις, όπου η είδηση εξυπηρετεί τον εντυπωσιασμό και τη σκανδαλοθηρία.

Άλλοτε πάλι η τηλεόραση εξυπηρετεί πολιτικά συμφέροντα και σκοπιμότητες. Γίνεται όργανο προπαγάνδας που με μεγάλη ευκολία επιβάλλει ιδέες και απόψεις. Διαστρεβλώνει την αλήθεια και γίνεται όργανο πολιτικών που θέλουν να ικανοποιήσουν τα συμφέροντά τους και τη δύναμή τους με μοναδικό στόχο να ικανοποιήσουν τις προσωπικές τους φιλοδοξίες και να επιβληθούν στο πολιτικό προσκήνιο. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να πλήττεται βάνανυσα το δημοκρατικό πολίτευμα.

Επιπλέον, καθώς η διαφήμιση αποτελεί βασικό στοιχείο για την οικονομική της ύπαρξη η τηλεόραση κατακλύζεται από διαφημίσεις που ωθούν του θεατές σε ένα άκριτο καταναλωτισμό.. Το πρόβλημα όμως είναι ότι οι διαφημίσεις δημιουργούν ψεύτικες ανάγκες στους τηλεθεατές και τους καλλιεργούν την καταναλωτική μανία.

Τέλος, μία ακόμη αρνητική λειτουργία της τηλεόρασης είναι ότι προβάλλει πρότυπα βίας είτε μέσω των ταινιών είτε μέσα από τις ειδήσεις που και εκείνες συμβάλουν στην αύξηση της βίας και της εγκληματικότητας. Το χειρότερο είναι ότι η επιρροή της είναι μεγαλύτερη στα άτομα νεαρής ηλικίας τα οποία δεν έχουν την ηλικιακή ωριμότητα να κρίνουν τις αρνητικές συνέπειες.

Επίλογος Η τηλεόραση σίγουρα αποτελεί έναν θεσμό για τη σύγχρονη κοινωνία. Όμως για να είναι κοινωνικά επωφελής θα πρέπει οι πολίτες να στέκονται κριτικά απέναντί της και στον τρόπο της λειτουργίας της και να απομακρύνουν τα αρνητικά της στοιχεία. Ο σκεπτόμενος πολίτης αποτελεί την απαραίτητη αλλά και τη μοναδική εγγύηση, ώστε να σταματήσει η τηλεόραση να λειτουργεί σε βάρος της κοινωνίας.

ΔΙΑΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

- «Το γεγονός της εβδομάδας για τη χώρα μας»
 - Συζητήστε ποιο θεωρείτε το σημαντικότερο γεγονός και αιτιολογήστε την επιλογή σας. Στη συνέχεια να συνεργαστείτε για τη συγκέντρωση ενημερωτικού υλικού από διάφορες πηγές:
 1. Κείμενα (ρεπορτάζ, άρθρα) από τις ημερήσιες και εβδομαδιαίες εφημερίδες
 2. Σκίτσα και σατιρικά σχόλια από εφημερίδες ή περιοδικά (ένθετα σε εφημερίδες)
 3. Φωτογραφικό και άλλο οπτικοακουστικό υλικό από το διαδίκτυο
 4. Αποσπάσματα από τις τηλεοπτικές ειδήσεις ή εκπομπές
 5. Αποσπάσματα από ραδιοφωνικές εκπομπές.
 - Συγκρίνετε τον τρόπο παρουσίασης του γεγονότος και να επιλέξετε το μέσο που, κατά τη γνώμη σας, έχει τη μεγαλύτερη αξιοπιστία σήμερα.

Ένα από τα γεγονότα που συνέβησαν στη χώρα μας τις τελευταίες ημέρες ήταν η πτώση του Γεφυριού της Πλάκας, γεγονός που προκάλεσε τη γενική συγκίνηση

και θλίψη κυρίως των ανθρώπων που ήταν γνώστες της ιστορίας και της σημασίας του γεφυριού αυτού. Πολλά υπήρχαν τα αφιερώματα στην τηλεόραση, στις εφημερίδες και στα ηλεκτρονικά σάιτ για τη σημασία και την απώλεια του γεφυριού αυτού. Ακολουθούν κάποια ενδεικτικά αποσπάσματα από τον απόηχο του σημαντικού αυτού γεγονότος.

Έστεκε εκεί, αγέρωχη για να μας θυμίζει περασμένους χρόνους από το 1866! Ήταν η...«μηχανή» του χρόνου για το ταξίδι μας στο χθες, στην εποχή της Τουρκοκρατίας, όταν τα χωριά μας, στα ορεινά των Τζουμέρκων, στο νομό Άρτας, έδιναν το σκληρό καθημερινό αγώνα της επιβίωσης. Το Γεφύρι της Πλάκας, που έμοιαζε με ζωγραφιά σπουδαίου ζωγράφου, μας έστελνε

σήματα από το παρελθόν, από τα ξεχασμένα βάσανα και τους πόθους των προγόνων μας. Κάποτε ήταν το φυσικό σύνορο της ελεύθερης με την Τουρκοκρατούμενη Ελλάδα.

Εκεί γράφτηκε ένα τμήμα της σύγχρονης ιστορίας του τόπου μας. Εκεί συναντήθηκε ο Βελουχιώτης με τον Ζέρβα για να ενωθούν οι δυνάμεις του ΕΛΑΣ και του ΕΔΕΣ κόντρα στον Γερμανό κατακτητή.

Μια γέφυρα που έγινε με το υστέρημα των κατοίκων της εποχής, Μελισσουργιωτών, των κατοίκων της Πράμαντας, της Άγναντας και άλλων χωριών της περιοχής. Ποτίστηκε με αίμα, θυσίες και έχει ιστορίες ανθρώπινες σε κάθε πλάκα της. Τα τελευταία χρόνια δίναμε, ο καθένας από το μετερίζι του, μάχη για να μην κατασκευασθεί φράγμα στην περιοχή και έχει επιπτώσεις στο γεφύρι.

Δυστυχώς, το μεγαλύτερο μονότοξο γεφύρι των Βαλκανίων, το γκρέμισε η εγκληματική αδιαφορία της Πολιτείας που δεν φρόντισε εδώ και χρόνια παρά τις εκκλήσεις να το «προστατεύσει». Η φύση μίλησε και την Κυριακή το πρωί έγινε το μοιραίο...

Πώς έπεσε, διερωτήθηκε ο Πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας το μεσημέρι της Κυριακής, κατά τη διάρκεια ευρείας σύσκεψης για τις καταστροφικές πλημμύρες στην περιοχή. Λογικό το ερώτημα, καθώς η Γέφυρα της Πλάκας έχει συνολικό μήκος 61μ. και ύψος 19.70μ. και η μεγάλη καμάρα λεπτή και αέρινη έχει άνοιγμα 39μ.

Η γέφυρα αυτή για περίπου 15 χρόνια από την κατασκευή της, έως το 1881, οπότε και απελευθερώθηκε η Άρτα από τους Τούρκους και τα περισσότερα χωριά της περιοχής, απέκτησαν την λευτεριά τους, ύστερα από την προσάρτησή τους στο ελληνικό κράτος, με τη συνθήκη του Βερολίνου, λειτούργησε ευεργετικά για τους Τζουμερκιώτες.

Επί πολύ καιρό όμως οι Τούρκοι είχαν δημιουργήσει πολλά προβλήματα, καθώς τα σύνορα της Ελλάδας ορίστηκαν στον ποταμό Άραχθο και άρα η χρησιμοποίηση της γέφυρας κατέστη προβληματική και σχεδόν αδύνατη. Οι Τούρκοι έκλεισαν ερμητικά τα σύνορα και η μέσω της γέφυρας διακίνηση ανθρώπων, ζώων και η μεταφορά τροφίμων και υλικών ουσιαστικά σταμάτησε. Οι κάτοικοι για λίγα χρόνια χάρηκαν το όμορφο γεφύρι τους.

Επ' αυτού υπάρχει και σχετικό δημοτικό τραγούδι:

*Ανάθεμά σε 'Πιτροπή και συ βρε Κουμουνδούρε,
με το κακό που κάματε στην Άρτα, στα Τζουμέρκα,
το σύνορο που βάλατε στις Άρτας το ποτάμι,
Κλείστηκ' η Άρτα κλείστηκε, κλείστηκε το Τζουμέρκο.
Θα στηρηθή και το ψωμί . που νάβρει να δουλέψη;
Ο κάμπος έμ'νε στην Τουρκιά και τα καλά λιβάδια,
Το βιό όλο και χάνεται, σ' αγρίδια βοσκοτόπια.....*

Από το 1881 έως το 1912 στο σημείο της γέφυρας της Πλάκας λειτουργούσε τελωνειακός σταθμός, ενώ στεγαζόταν και μόνιμη στρατιωτική φρουρά στο Στρατώνι της. Μετά την απελευθέρωση και της υπόλοιπης Ηπείρου (1912-1913) αποδόθηκε ολοκληρωτικά στους κατοίκους.

Την περίοδο της Κατοχής της Ελλάδας από τις δυνάμεις του ναζιστικού άξονα, η γέφυρα της Πλάκας έδωσε διέξοδο στους κατοίκους, ενώ διευκόλυνε και τις αντιστασιακές οργανώσεις και στα ένοπλα τμήματα του ΕΔΕΣ και του ΕΛΑΣ.

Το πρώτο σημαντικό πλήγμα, πριν το χθεσινό από τον καιρό και τα στοιχεία της φύσης, η Γέφυρα της Πλάκας το δέχθηκε από τους Γερμανούς, όταν κατά τη διάρκεια των εκκαθαριστικών τους επιχειρήσεων στο χώρο των Τζουμέρκων (Οκτώβριος 1943), για να εκδικηθούν την περιοχή και ν' αφήσουν περισσότερα ερείπια και συμφορές πίσω τους, προσπάθησαν , φεύγοντας προς τα Ιωάννινα, να ανατινάξουν το γεφύρι.

Λίγο χαμηλότερα της καμάρας (προς το συνοικισμό της Πλάκας) άνοιξαν βαθιά τρύπα και τοποθέτησαν δυναμίτες. Ευτυχώς η Γέφυρα δεν έπαθε σημαντική ζημιά. Τινάχτηκε ένα κομμάτι του κτίσματος, άνοιξε κάποιο χάσμα, αλλά η γέφυρα και κατά κύριο λόγο η καμάρα άντεξαν στην πίεση και τον κραδασμό. Το Κράτος μετά την απελευθέρωση της Ελλάδας επισκέυασε κανονικά το ρήγμα της γέφυρας.

Για την ιστορία κοντά στη Γέφυρα βρίσκεται και το σπίτι, όπου στις αρχές του 1944 έγινε η συνάντηση των αντιπροσώπων των αντιστασιακών Οργανώσεων (ΕΔΕΣ ΕΛΑΣ - ΕΚΚΑ) και του Άγγλου σύνδεσμου. Εκεί υπογράφηκε η περιβόητη «Συμφωνία της Πλάκας».

Για εμάς που καταγόμαστε από εκείνη την περιοχή, των Τζουμέρκων, ήταν ένα καίριο πλήγμα. Κάποιος φίλος έγραψε ότι «σήμερα πενθούμε», καθώς χάσαμε ένα ιερό μνημείο, το σημείο αναφοράς του τόπου μας, για το οποίο εργάστηκαν πριν περίπου ενάμιση αιώνα οι καλύτεροι μας μάστοροι και πετράδες της περιοχής. (πηγή <http://www.tovima.gr/politics/article/?aid=672943>)

Σχετικοί ιστότοποι:

<http://www.epirus.org/?p=113>

<http://www.efsyn.gr/arthro/katerreyse-istoriko-gefyri-tis-plakas>

https://el.wikipedia.org/wiki/Γεφύρι_της_Πλάκας

Ας θυμηθούμε ΤΙ ΜΑΘΑΜΕ Σ' ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΕΝΟΤΗΤΑ

•Οι αντωνυμίες λειτουργούν μέσα σε μια πρόταση ως: υποκείμενα, αντικείμενα, κατηγορούμενα, επιθετικοί προσδιορισμοί, γενικές προσδιοριστικές, ενώ μπορεί να συνοδεύονται από προθέσεις.

•Δικαιολογήστε τη χρήση των δυνατών τύπων της προσωπικής αντωνυμίας στις παρακάτω προτάσεις:

α. Ποιον συνάντησε ο πατέρας μου; -Εμένα (η αντωνυμία μπορεί να σταθεί μόνη της στον λόγο)

β. Εσείς αγαπάτε τον κινηματογράφο; Με το εσείς δίνουμε έμφαση στο υποκείμενο, το τονίζουμε.

γ. Εσείς το γνωρίζετε, αλλά εμάς δε μας πληροφόρησε κανείς. Εσείς-εμάς με τις αντωνυμίες αυτές εκφράζουμε αντίθεση

για να εκφράσουμε αντίθεση

δ. Συνήθισε από εμάς να ακούει ραδιόφωνο.: από εμάς η αντωνυμία συνοδεύεται από την πρόθεση από.

Οικογένεια λέξεων αποτελούν οι λέξεις που **σχηματίστηκαν από την ίδια λέξη με παραγωγή ή με σύνθεση.**

Απολαύστε τη διδασκαλία στα βίντεο του www.arnos.gr

Κατανοείτε σε βάθος τη μεθοδολογία επίλυσης!

ARNOS
Online Education

...Πράξεις Παιδείας!

Επιμέλεια: Αγγελική Χαιρέτη

...Πράξεις Παιδείας!